

BETEKENISVOLLE ACTIVITEITEN

WOONZORGCENTRA HAAGLANDEN

*Het magazine 'Betekenisvolle
Activiteiten' leverde vele mooie
observaties op.*

*Gemaakt door Emma Schot,
Gwen Hogenboom en Kimberley
Storteboom. Studenten aan de
Haagse Hogeschool.*

INHOUDS

OPGAVE

03 Introductie en de waarde van patiëntparticipatie

04 Wat zijn onze doelen?

05 Hoe hebben wij het onderzoek uitgevoerd?

06 Verhalen per thema

17 Onze bevindingen

18 Nawoord

Introductie

Wij zijn derdejaars studenten Emma Schot, Gwen Hogenboom en Kimberley Storteboom en nemen tien weken deel aan de minor participatieve gezondheidszorg binnen de Haagse Hogeschool. Wij volgen de opleidingen Huidtherapie en Bewegingstechnologie, waarbij Emma & Kimberley Huidtherapie studeren en Gwen Bewegingstechnologie.

Centraal in deze minor staat de participatie van de patiënt. Het project van deze minor mogen wij binnen jullie organisatie uitvoeren. Alle drie zijn wij niet bekend met het werken met deze doelgroep. Ondanks dat het voor ons aan het begin best spannend was, hebben wij erg veel plezier gehad binnen WZH en zijn wij trots op het eindproduct wat wij hebben geleverd.

Veel leesplezier!

“Allereerst wil ik vooropstellen dat wij ontzettend hartelijk ontvangen zijn door WZH, zowel door de medewerkers als door de patiënten. Het is voor ons allemaal vrij nieuw en spannend geweest, maar dit werd weggenomen door de grote gastrijheid die heerst binnen WZH.”

Patiënten participatie

Patiënten participatie kan een belangrijk aspect zijn van onderzoek, kwaliteit en beleid binnen de gezondheidszorg. Het heeft als basisprincipe dat de patiënt als partner wordt gezien bij het uitvoeren van onderzoek. Oftewel, patiënten worden actief en gelijkwaardig betrokken bij de opzet, uitvoering en evaluatie van onderzoek, kwaliteit en beleid (Teunissen & Abma, 2010).

Het meenemen van de kennis van patiënten kan ervoor zorgen dat de relevantie van onderzoek, kwaliteit en beleid verbeterd worden. Het betrekken van patiënten in besluitvorming kan een positieve impact hebben op de empowerment van patiënten (Moser & Stoffers, 2018). Het gaat erom dat beide partijen evenveel invloed hebben op beslissingen.

De bewoners van woonkamer vijf en zes hebben binnen ons onderzoek geparticipeerd. Zonder de verhalen en ervaringen hadden wij niet tot deze inzichten gekomen. Dit maakt de participatie van de bewoners erg waardevol.

Wat zijn onze doelen?

Uit het onderzoek van Regier, Hodgson en Gitlin (2016) blijkt dat na het deelnemen aan waardevolle activiteiten wordt gesproken van een verbetering van de kwaliteit van leven en welzijn, het verhogen van positieve emoties, een verbetering in dagelijkse activiteiten, bevordering van de positieve houding naar zorgverleners en een vermindering van gedragsproblemen. Tijdens de activiteiten moeten de cognitieve vaardigheden van de patiënten niet overschreden worden, omdat dit kan zorgen voor onrust bij de patiënten (Vance et al., 2008).

Tijdens ons project hebben wij ons vastgehouden aan één specifieke onderzoeksvraag, namelijk: "Welke elementen rondom activiteiten, dragen bij aan de beleving van een waardevol moment voor bewoners van de gesloten afdeling vijf en zes van WoonZorgcentra Haaglanden?"

Binnen dit project staan drie partijen centraal; de bewoners van WZH, de zorgverleners binnen WZH en wij als projectgroep. Wij vinden het belangrijk om voor elk van deze partijen een doelstelling te formuleren, zodat het project voor iedereen iets moois kan bijdragen.

Bewoners van WZH

Door bezoek te brengen aan de bewoners van WZH, veel gesprekken te voeren en zelf te participeren binnen hun leefomgeving wilden wij erachter komen welke activiteiten of elementen daarvan de bewoners van WZH betekenisvol vinden en wat dit voor een invloed heeft op hen als persoon. Het doel hiervan is de kwaliteit van leven verbeteren, doordat de bewoners activiteiten kunnen uitvoeren waar zij gelukkig van worden.

Zorgverleners van WZH

Wanneer bekend is welke activiteiten de bewoners betekenisvol vinden, is het van belang dat dit bij iedere zorgverlener bekend is. De bevindingen die uit dit onderzoek komen, kunnen de zorgverleners meer inzicht geven in de wensen en behoefte van de patiënt. Door hierop in te spelen creëer je meer persoonsgerichte zorg wat de kwaliteit van de zorg kan verbeteren. Het is van belang als zorgverlener niet de persoon achter de patiënt uit het oog te verliezen.

Wij als projectgroep

Tot slot is dit project ook waardevol voor ons als projectgroep. Het doel van dit project is dat wij leren communiceren met andere zorgdisciplines, organisaties en een breed scala aan patiënten. Daarnaast is het van belang dat wij leren kijken vanuit het perspectief van de patiënt en ons niet geheel te richten op de medische richtlijnen. Dit kunnen wij meenemen in ons toekomstig werkveld, waarbij gedacht kan worden aan het vergroten van het vertrouwen van de patiënt in de zorgverlener, waardoor er een betere patiënt-behandelaar relatie ontstaat. Kijken vanuit het perspectief van de patiënt resulteert in persoonsgerichte zorg, wat kan leiden tot een verhoogde kwaliteit van leven van de patiënt.

Hoe is het onderzoek uitgevoerd?

Voorafgaand aan het onderzoek hadden wij op school vol enthousiasme een plan opgesteld. Het was ons allemaal duidelijk wat wij wilden bereiken, hoe wij dit gingen doen en tot wat dit zou leiden. Echter werden wij na het kennismakingsgesprek bij WZH met onze neus op de feiten gedrukt. Een goed plan, maar dat is niet de bedoeling bij participatie. Het is hierbij van belang de patiënt alle vrijheid te geven voor eigen inbreng. Bij participerende observatie participeer je als onderzoeker zelf binnen de context van het onderzoek samen, met de onderzoeksgroep, (Kawulich, 2005).

Terugkoppelend naar ons onderzoek, hebben wij dit uitgevoerd in een aangewezen woonkamer. Woonkamers vijf en zes, waar elf vrouwen en één heer wonen. Verschillende dagen zijn wij langsgedaan en hebben wij deelgenomen aan activiteiten, uiteenlopende gesprekken gevoerd en onszelf eigen gemaakt in de woonkamer. Aspecten waar wij op gelet hebben bij de participerende observatie, betreffen; gezichtsuitdrukking, houding, verbale- en non-verbale reactie, sfeer en omgeving. Wij hebben niet alleen gekeken naar één persoon specifiek, maar ook naar de dynamiek binnen de groep. De bevindingen hebben wij allereerst in steekwoorden genoteerd, om deze vervolgens na het bezoek aan de woonkamer direct uit te werken in een verhaal.

De bevindingen die zijn opgedaan tijdens het onderzoek zijn door middel van 'Thick description' verwerkt. 'Thick description' is een resultaat van het observeren van menselijk gedrag waarbij je niet alleen kijkt naar de persoon zelf, maar ook naar de gehele context. De bevindingen worden aangevuld met subjectieve waarnemingen en verklaringen van de onderzoeksgroep zelf om zo het onderzoek nog waardevoller te maken (Ponterotto, 2015). Deze subjectiviteit maakt het onderzoek waardevoller, omdat je zo een realistische kijk krijgt vanuit het patiëntperspectief. Dit is een perspectief die vaak in de zorg voorbij gelopen wordt, maar de kwaliteit van zorg zeker verbeterd. Het patiëntperspectief geeft een meer persoonlijke kijk op de ervaringen van de patiënten betreft het ziektebeeld, de ziekte ervaring en de zorg. De verhalen die hieruit voort zijn gekomen, hebben wij verwerkt in een magazine. Een creatieve, realistische manier om jullie mee te nemen in ons perspectief en onze ervaringen.

"Onderzoeken binnen mijn opleiding zijn vaak erg statisch en worden vaak afgebakend. Wat ik hier heb geleerd, is dat de doelgroep niet altijd het gene wat jij bedacht hebt belangrijk vindt. Je doelgroep betrekken bij de oorsprong van je onderzoek kan veel inzicht geven in wat de doelgroep belangrijk vindt."

De verhalen

Na de observaties binnen WZH en het gezamenlijk brainstormen binnen ons onderzoeksteam, zijn wij tot een aantal elementen gekomen die ons opvielen welke bijdragen aan betekenisvolle activiteiten. Deze elementen vormen categorieën waaronder wij de verhalen hebben opgedeeld.

Disclaimer: de gebruikte namen zijn fictief, zodat ze niet gelinkt kunnen worden aan bestaande personen.

Thema: sfeer

SFEER IS EEN ASPECT WAT OP IS GEVALLEN BINNEN WZH. ZOWEL ONDERLING BIJ DE BEWONERS, ALS TUSSEN DE BEWONERS EN DE ZORGVERLENERS. HUISELIJK EN WARM IS HOE WIJ DE SFEER KUNNEN OMSCHRIJVEN.

"Bingo is het leukste spel, maar er moet wel een cadeau zijn"

"Samen met Emma en twee bewoonsters van WZH zijn wij gezellig aan de tafel 'mens erger je niet' te spelen. De twee dames weten goed hoe het spel in zijn werk gaat en ik zie dat zij fanatiek meespelen. Ondanks dat mevrouw van Hof er aan het begin wat somber bij zat, leeft zij nu tijdens het spelletje helemaal op. Mevrouw de Brink gooit met de dobbelsteen een getal, waardoor ze mijn pion van het bord af kan spelen. In plaats van dat ze mijn pion eraf speelt, zegt ze "ik doe het zo, want anders is het voor jou niet prettig" en ze zet haar pion naast die van mij. Dit vond ik ontzettend lief en ik had daardoor het idee dat ze het heel fijn vond dat we dit met haar speelden. Ik zeg tegen mevrouw de Brink: "als u mocht kiezen, wat vindt u dan het allerleukste spelletje om te spelen?", waarop zij antwoord: "Bingo is het leukste spel, maar er moet wel een cadeau zijn". "

Knikkebollen

"Er wordt volop genoten van de muziek die gespeeld wordt. Dit doet eenieder op zijn eigen manier. Waar de een zachtjes mee zingt, geniet de ander in stilte. Zo ook mevrouw Aslan. Ik zie aan haar gezicht en houding dat zij de muziek als prettig ervaart. Met haar ogen dicht neemt zij de muziek in zich op. Ik richt mijn aandacht even op iets anders, maar wanneer ik weer naar mevrouw Aslan kijk, zie ik dat zij aan het knikkebollen is. Haar korte 'powernap' wordt onderbroken door het applaus. Vrolijk klapt zij met iedereen mee, alsof zij niet net even in slaap was gevallen."

Gekleurde rozen

Mevrouw Lubeck verteld dat ze last heeft van haar hand en dat ze daarom geen kleurplaat wil inkleuren. Ik vraag aan haar hoe het komt dat ze last heeft van haar hand. Ze zegt: "vroeger waren ze verlamt, daarom doet het nu pijn". Vervolgens kleurt ze toch, netjes binnen de lijntjes, de rozen in op haar kleurplaat. Samen met de mevrouw tegenover haar zijn ze met zijn tweeën fanatiek aan het kleuren, waardoor ze haast niet meer meekrijgen wat er om hen heen gebeurt.

"Terwijl ik om mij heen keek viel mijn oog op mevrouw Janssen. Vrolijk beweegt zij mee met de muziek en ik krijg het idee dat zij van de muziek geniet. "Dit is echt iets voor haar" denk ik bij mezelf. Echter wanneer ik haar later spreek in de gang vertelt zij mij dat zij deze muziek maar niks vindt. Zij verstaat de zang niet en haar voorkeur gaat uit naar Nederlandse of Engelse muziek waarbij zij zich kan inleven in de tekst. Zo zie je maar weer dat mijn eigen invulling weer om de hoek kwam kijken. Dit was voor mij een punt van realisatie dat ik snel gewend ben een conclusie te trekken, zonder hier eigenlijk over door te vragen."

Zonnig in WZH

Het is vandaag een grijze, regenachtige dag. Echter is hier bij WZH niks van te merken. Bij aankomst hoor ik in de wandelgangen muziek en zang. Voor mij geen bekende muziek, maar het klinkt mooi. Aangekomen bij de huiskamer kloppen Kimberley en ik aan. Er wordt opengedaan door mevrouw de Vries. "Kom maar binnen hoor!" zegt zij enthousiast. In de huiskamer zitten zes dames aandachtig te luisteren naar een dame en een heer die samen muziek spelen. Er heerst een gemoedelijke, ontspannen sfeer. Ik neem plaats in de huiskamer en wordt met vele hartelijke glimlachen ontvangen. Ik laat de prachtige muziek over mij heen komen.

Een getal van 0 tot 10

Een populair, maar makkelijk spel. Iemand schrijft een cijfer van 1 tot 10 op die de andere spelers om de beurt moeten raden. "Ik ken hier nog een versje voor: mijn vader heeft een kist met spijkers, hoeveel zitten erin?" zegt mevrouw de Brink. Het is mijn beurt om het versje op te zeggen en een cijfer op te schrijven. Ik kies het getal vier uit. Achter elkaar zegt iedereen een getal, maar het getal vier wordt niet benoemd. Vol spanning kijkt iedereen mij aan. "Je hebt toch geen 50 opgeschreven hè?". "Ik zou niet durven" zeg ik met een grote glimlach op mijn gezicht.

Thema: humor

ER WORDEN ONDERLING VEEL GRAPPEN GEMAAKT EN HUMOR STAAT ZEKER CENTRAAL. UITERAARD ZITTEN DE BEWONERS ER NIET VOOR NIKS, MAAR DIT IS GEEN REDEN OM BIJ DE PAKKEN NEER TE ZITTEN. DEZE HUMOR ZORGT VOOR EEN HOOP GELACH ONDER DE BEWONERS.

Alcohol

Bij binnenkomst wordt er direct gevraagd door een van de zorgverleners of wij wat te drinken willen. Later vraagt ze aan de bewoners of ze thee willen drinken. Mevrouw Hogendoorn reageert in een taal die ik niet versta. Er is mij uitgelegd dat dit woord 'alcohol' betekent. Hierna wordt gelachen door de vrouwen aan tafel. Zelf moest ik ook lachen toen mij duidelijk werd waar het over ging. Soms is het lastig om de gesprekken te volgen, omdat de gesprekken niet altijd in het Nederlands gevoerd worden.

"Wanneer je komt werken bij WZH, groei je vooral in de breedte", heb ik vaak voorbij horen komen. Ik kan dit inmiddels compleet beamen, want wanneer je door de wandelgangen loopt komen smakelijke geuren tegemoet en word je overal uitgenodigd mee te eten. Hoe meer zielen, hoe meer vreugde."

Quizmaster

Emma pakt het spel quizmaster erbij en begint vragen op te lezen aan de bewoners. Mevrouw Balu wordt hierdoor erg enthousiast en probeert elke vraag te beantwoorden. De volgende vraag wordt gesteld: 'Welke bessen groeien in het bos?'. Mevrouw Balu kan het niet goed verstaan en reageert met "Welke koeien likken in het bos?", hierna begint ze zelf te lachen. Van wat ik heb gezien vond mevrouw Balu het een erg leuk spel, ze deed erg enthousiast mee.

File, file, file!

Samen met een aantal bewoonsters gaan we naar beneden om een kopje koffie of thee te drinken. Even in beweging komen en de benen strekken. Er hangt een gezellige sfeer als wij met zijn alle de wandeling naar beneden maken. We komen aan bij een deur op de afdeling, ik, Emma en de zuster weten de code niet meer om deze te openen. We staan met zijn alle achter elkaar stil in de gang. "File, file, file!" roept één van de bewoonsters. Gelukkig is daar mevrouw van Vliet, zij weet de code nog wel en opent voor ons de deur. Onze tocht naar beneden gaat weer verder. Er is ook één mevrouw bij die normaal altijd op haar kamer blijft. Mevrouw Schaper heeft last van haar been en lopen gaat lastig. Deze keer gaat mevrouw wel mee en iedereen is trots op haar dat ze met ons meeloopt!

'Ouderdom komt zo met zijn gebreken hè' zegt hij. "En met vele streken!" roept mevrouw Jansen door de huiskamer.

Ouderdom komt met zijn gebreken

Wanneer een lied afgelopen is, krijgen de muzikanten een hartelijk applaus. De dame die de muziek verzorgd, verteld dat meneer ziek is. "Dat heerst" wordt er door een bewoner geroepen. Echter heeft meneer geen last van griep, maar hij heeft rugpijn. "Ouderdom komt zo met zijn gebreken hè" zegt hij. "En met vele streken!" roept mevrouw Jansen door de huiskamer. Er klinkt een hard gelach en iedereen stemt hier volmondig mee in. Na aanmoediging van de zuster start meneer met volle overgaven aan het zingen. "Muziek werkt immers als een medicijn" zegt de zuster.

Thema: vroeger

WIJ HEBBEN GEMERKT DAT DE BEWONERS HET PRETTIG VINDEN OM OVER VROEGER TE PRATEN. FAMILIE, BEROEP, OUDE GEWOONTES EN OOK OVER HUN GELIEFDEN. HET PRATEN OVER VROEGER GEEFT VELE EEN TROTS GEVOEL.

Koffie met een koekje

Eenmaal beneden aangekomen wordt iedereen voorzien van een kopje koffie of thee. Ik zit naast mevrouw van Riet. Ze drinkt een bakje koffie waarbij ze elke keer haar lippenstift achterlaat op het bekertje. Ik vraag aan mevrouw van Riet of ze het een lekker bakje koffie vindt. Ze antwoordt: "Vroeger thuis dronk ik ook altijd koffie, maar dan wel met een koekje erbij. Ik had altijd een grote kast in de woonkamer staan met spulletjes en koekjes voor de koffie". Ze vertelt me dat als ze soms met een groep mensen koffie zat te drinken, dat er dan geroddeld werd over andere mensen. Het ging dan vaak over geld, kledingkeuzes of mensen die rijk waren en in een grote villa woonden. Ik zeg tegen haar dat ik helemaal niet van roddelen hou. Hier is zij het volledig mee eens, ze zegt: "je moet iedereen in hun waarden laten en iedereen mag dragen, kopen en doen wat die wilt".

Zelfgemaakte jurk

We zitten gezellig met een grote groep aan tafel te kleuren. Mevrouw Nisha vertelt dat ze vroeger veel geborduurd en gehaakt heeft. Ze heeft vroeger zelfs een meisjesjurk gehaakt. Nu kan ze niet meer zoveel doen, omdat zij pijn heeft in haar arm. Ze wil graag mee kleuren, maar het lukt niet vanwege de pijn. Mevrouw Ravi pakt de hand van mevrouw Nisha en zegt: "ze heeft pijn". Ze aait over de hand van mevrouw Nisha en helpt haar de pijn te verlichten. Vervolgens begint Mevrouw Nisha toch voorzichtig te kleuren. Ik vind het mooi om te zien dat mevrouw Ravi zorgt voor mevrouw Nisha. Ze geeft om haar en houdt haar goed in de gaten tijdens het kleuren.

Gewerkt in de operatiekamer

Ik zie dat mevrouw Ravi zorgt voor mevrouw Nisha, daarom vraag ik aan haar of zij vroeger in de zorg heeft gewerkt. Ze vertelt dat ze vroeger op een operatiekamer heeft gewerkt in het ziekenhuis. Ze zegt: "door de kracht van God kon ik mensen helpen". Ze straalt en vertelt met trots over haar vroegere carrière.

Thema: religie

RELIGIE IS VOOR VEEL BEWONERS BINNEN WZH BELANGRIJK. ER ZIJN VEEL VERSCHILLENDE RELIGIES AANWEZIG EN VOOR IEDER IS ER DE RUIMTE EN MOGELIJKHEDEN OM HIER TIJD AAN TE BESTEDEN.

“Binnen WZH zijn er verschillende religies te vinden. In de gesprekken met bewoners is geloof dan ook een punt wat vaak benoemd wordt. Wat ik mooi vind, is dat hier veel aandacht aan geschonken wordt en er voor elke religie evenveel respect is.”

Geloof is belangrijk

Na een gesprek over het geloof, sigaretten roken en bakkies koffie met mevrouw de Lier barst ze los in een verhaal van vroeger. Ze heeft als operatieassistent gewerkt in het ziekenhuis en vroeger rookte ze altijd. Ze zegt: “Als alle materialen klaarlagen zei ik dat ik even naar de wc moest, dan liep ik langs de herenkledingkamer, pakte ik uit alle jassen hun sigaretten en ging ik weer terug naar de operatiekamer”. Ze vertelt dat ze dit plotseling niet meer wilde en is gaan bidden naar God. Na haar gebeden vond ze haar eerste sigaret vies en is direct gestopt met roken, ze een gebaar om te uiten dat zij dit vies vindt. Ik vind het knap dat mevrouw de Lier gestopt is met roken.

Feest van het licht

Bij binnenkomst in het WZH horen wij feestelijke muziek in het gebouw. Bij aankomst in onze huiskamer vraag ik aan de twee bewoners die aan tafel zitten of het vandaag een feestdag is. Ik merk dat de bewoners niet zo snel een antwoord hebben op mijn vraag, totdat ik vraag of het vandaag Divali is. De twee dames leefde op en zeiden uitbundig “Ja, het is vandaag Divali!” Ze vertelde dat het het feest van het licht is en dat ze dan kaarsjes maken van olie en deze aansteken.

Thema: eten

OVERAL WAAR JE LOOPT, RUIK JE VERS GEMAAKT ETEN. ETEN ZORGT VOOR VERBINTENIS EN EEN MOMENT VAN SAMEN ZIJN VOOR DE BEWONERS. OOK LEIDT HET TOT VEEL GESPREKKEN OVER VROEGER, WANT VELE VAN DE BEWONERS HEBBEN VROEGER IN HUN GEZIN VEEL GEKOOKT.

Koken

Nadat ik met iemand van de zorg heb gesproken, kwam daaruit dat mevrouw Bes niet wordt gezien als bewoner maar als extra hulp. Dit is iets wat zij graag doet, omdat zij nog veel zelfstandig kan. Er komen verschillende foto's op tafel en ze pakt direct het plaatje met eten. Ze vertelt dat er roti op het plaatje staat en dat ze zelf ook graag kookt. Uit dit gesprek blijkt dat ze goed kan koken, maar het niet meer zoveel doet als vroeger toen ze thuis woonde. Laatst heeft ze wel voor de huiskamer gekookt, waar zij veel plezier uit haalt.

"Ik vind deze twee momenten erg mooi, omdat ik dit in mijn leefomgeving het niet vaak op deze manier meemaak. Dit heeft ervoor gezorgd dat ik mij thuis voelde op de afdeling."

Gastvrijheid en hartelijkheid

Wij mogen vandaag weer genieten van de gastvrijheid en de hartelijkheid van de bewoners en het personeel. De kleindochter van een van de bewoners is jarig. Er is cake meegenomen en er wordt gezongen. Wanneer alle cake verdeeld is en iedereen thee heeft is mevrouw Darli bezorgd dat wij geen thee zullen krijgen. "Krijgen de gasten geen drinken!? Dan ga ik ook niet drinken". Dit vind ik een mooi gebaar en uiteraard kwam onze thee nog.

Een moment later werd gevraagd aan een van ons of wij al cake hadden gehad. Mevrouw Darli wilde haar cake aanbieden, omdat ze dacht dat een van ons niet had gehad. Even later maakt ze zich zorgen over een werknemer en heeft meerdere malen gevraagd of hij nog cake wil. Voordat iedereen cake had, at zij zelf niet.

Amsoi

Elke dag wordt er heerlijk gekookt in de huiskamer, vandaag is niet anders. De bewoners eten een heerlijk gerecht met amsoi vanavond. Ik ken deze groentesoort niet, maar al snel werd mij, door twee dames, duidelijk gemaakt dat het een groente is met veel vitaminen. De dames vinden dat het veel lekkerder smaakt dan de voor mij bekende paksoi. De zuster zegt dat mevrouw de Jong goed weet hoe ze de groenten moet snijden. "Maar daar heb ik echt geen zin in hoor" zegt ze. Als Gwen en ik de amsoi gaan snijden, wil mevrouw de Jong toch een mes en een snijplank om ons te helpen.

Ik vind het mooi om te zien dat ondanks mevrouw geen zin had om de amsoi te snijden, ze zich toch geroepen voelt om ons te helpen. Vervolgens ruimen we de restjes van de amsoi op en begon mevrouw de vloer aan te vegen.

Godjhia

WZH staat bij ons inmiddels bekend om onder andere het heerlijke eten. Het leuke aan onze huiskamer is dat er vaak gerechten bereid worden uit de hindoestaanse keuken. Dit keer stonden er gevulde kokos beignets, oftewel godjhia's, op het menu. Het waren heerlijke zoete pasteitjes met geraspte kokos en gember vulling.

"In de huiskamer is er een dame in een rolstoel die niet veel zelfstandig kan en niet goed kan spreken, waardoor zij minimaal kan vertellen wat zij wil of voelt. Een zorgverlener in de huiskamer betreft haar overal bij. Het moment dat wij cake uitgedeeld kregen, zorgt zij ervoor dat dit ook voor mevrouw eetbaar is. De betreffende zorgverlener speelt goed in op haar reactie, gezichtsuitdrukking en de kleine woorden die zij probeert uit te spreken. Dit moment staat mij bij, omdat dit een klein moment is van zoveel waarde voor de bewoonster. Dit toont mij aan dat de zorg een vak is waar veel passie en liefde bij komt kijken."

Thema: contact

CONTACT KAN ZICH UITEN IN VERSCHILLENDE VORMEN; SAMEN LACHEN, SAMEN EEN GESPREK VOEREN ONDER HET GENOT VAN EEN KOP KOFFIE OF GEWOON NAAST ELKAAR ZITTEN EN GENIETEN VAN HET MOMENT. CONTACT ZIT IN DE KLEINSTE GEBAREN, WAT VAN GROTE WAARDE IS.

Vriendelijke glimlach

Mevrouw de Vries houdt alles goed in de gaten en is zich goed bewust van wat er om haar heen gebeurt. Ze scant de kamer en ziet mij zitten. Ze kijkt naar me en geeft een grote vriendelijke glimlach. Deze kleine momenten van contact zijn waardevol voor mij, ze gaf mij het idee dat ze het fijn vond dat ik er was.

De zorgverlener

Ik vraag aan een van de zorgverleners wat zij ziet als waardevol contact. Haar antwoord vind ik mooi en erg toepasselijk. Ze zegt: "Elke bewoner is anders, contact is voor iedereen anders. Ik weet nu hoe ik moet communiceren met elke bewoner. Voor sommige is non-verbaal contact en een kleine aanraking al genoeg en andere bewoners houden meer van een goed gesprek voeren".

"Gaan we nog doorspelen?"

Naarmate wij ons langer in de huiskamer bevinden, merk ik dat de dames steeds meer aan ons wennen. Hoe wij aan het begin toenadering zochten bij hen, komen zij nu zelf naar ons toe voor een gezellig kletspraatje. Terwijl ik fanatiek bezig ben met een spel, spreekt mevrouw van Veen mij aan. "Vroeger speelde ik dit spel ook altijd, waarbij er vaak werd valsgespeeld. Dan werden er plotseling pionnen verschoven" vertelt zij mij lachend. Uit enthousiasme reageer ik op haar, waardoor ik plots vanaf de andere kant van de tafel hoor: "Gaan we nog doorspelen?". Ik geef mevrouw de Brink helemaal gelijk, ik moet bij de les blijven. Ik ben immers flink aan het verliezen.

Thema: kennis

EEN AANTAL BEWONERS HEBBEN LATEN WETEN DAT ZIJ HET BELANGRIJK VINDEN OM TE BLIJVEN LEREN EN OP DE HOOGTE TE BLIJVEN VAN WAT ER SPEELT IN DE WERELD. DIT DOEN ZIJ ONDER ANDERE DOOR HET JOURNAAL TE KIJKEN, DE KRANT TE LEZEN, MEE TE DOEN AAN QUIZPROGRAMMA'S EN DOOR HET MAKEN VAN WOORDZOEKERS.

spannende en romantische boeken

Ik laat mevrouw de Brink een plaatje zien van een meisje die een boek leest. Ik vraag aan haar of zij het ook fijn vindt om af en toe lezen. Ze vertelt mij dat ze vaak de krant leest, maar ook houdt van spannende Amerikaanse detective boeken en romantische boeken. Ze vertelt over een spannend boek wat gaat over een geheime undercoveragent. Hierbij legt ze direct de link met Peter R. de Vries en de manier waarop hij is overleden. Hierdoor merk ik dat zij nog goed op de hoogte is van het nieuws en goed is in het onthouden van namen en gebeurtenissen.

Quiz

Mevrouw Daya heeft eigenlijk geen zin in een spelletje of kleuren, maar ze vindt het wel leuk om gezellig bij ons aan de tafel te zitten. Ik vraag aan haar wat zij wél leuk vindt om te doen. Ze vertelt dat ze meer houdt van televisie kijken. Ze vindt het belangrijk om op de hoogte te zijn van wat er in de wereld gebeurd. Ook vertelt ze dat ze houdt van quizprogramma's waarbij er vragen gesteld worden. Op tafel ligt een spel met verschillende kaartjes waarop vragen en antwoorden staan. Emma begint vragen te stellen aan mevrouw Daya. Mevrouw Daya luistert goed naar de vraag en geeft fanatiek antwoord. Ik zie dat mevrouw Daya helemaal opleeft van het spel en merk dat deze activiteit meer haar ding is.

Woordzoeker

Mevrouw Jatin pakt een boekje met woordzoekers. Zoals ik kan zien, heeft ze er al veel gedaan. Ze scant elk rijtje letters zorgvuldig met haar pen om het woord te vinden. In één uur tijd heeft ze bijna twee woordzoekers uitgespeelt! Ik zeg tegen haar dat ik het knap vind dat zij zo goed is in woordzoekers. Ze zegt: "wat moet je anders? Je moet wel wat doen, anders zit je de hele dag alleen maar voor je uit te staren. En als ik met een woordzoeker een woord niet ken dan zoek ik hem op in een woordenboek, daar leer je van".

Thema: uiterlijke verzorging

IEDERE BEWONER ZIET ER ELKE DAG VERZORGD UIT. OF HET NU OM MAKE-UP, VERZORGDE HAREN, NETTE KLEDING OF MOOI GELAKTE NAGELS GAAT, ELKE BEWONER HECHT WAARDE AAN ZIJN OF HAAR UITERLIJK. DOOR ER VAN DE BUITENKANT GOED UIT TE ZIEN, VOEL JE JE VAAK OOK BETER VANBINNEN.

Vroeg opstaan en er goed uitzien

Wat mij opvalt, is dat iedereen aan de tafel waaraan ik zit er netjes uitziet. Er liggen plaatjes op tafel met hierop, nagellak, lippenstift en haarverzorging. Twee vrouwen pakken deze plaatjes en een van de twee vertelt dat als ze wakker wordt ze eerst naar God bid dat ze weer wakker mag worden. Daarna gaat zij douchen, baden en zichzelf verzorgen. Hiervoor staat ze altijd vroeg op. Mevrouw de Brink, die naast mij zit, heeft deze plaatjes ook gepakt en de zorgverlener die erbij zit zegt: "Ik kom haar wel eens tegen op de gang met nat haar en dat heeft ze weer eens haar haar zelf geleverd, terwijl ik haar heb gevraagd om even te wachten op mij. Ze spoelt het altijd te vroeg uit".

Prioriteiten stellen

Niet iedereen kan zijn volledige aandacht erbij houden tijdens de muziek. Naast mij zit mevrouw Mami, een keurig verzorgde dame waarvan ik in de wandelgangen al had gehoord dat zij dit erg belangrijk vindt. In mijn ooghoek zie ik haar onrustig bewegen. Ze haalt met regelmaat iets uit haar tas; een rode lippenstift, een poeder en een spiegel. Een servet om haar rode lippenstift rondom haar lippen weg te halen. De muziek kan haar gestolen worden, zolang ze maar tiptop voor de dag komt.

Netjes eruitzien is normaal

Ik zit tegenover mevrouw Aldin. Ze ziet er netjes uit door haar jasje en haar make-up. Ik vraag aan haar of ze er altijd zo mooi uit ziet. "Ja" zegt ze, "vroeger woonde ik in een groot huis en mijn vader had een groot bedrijf, dus dan is het normaal om er altijd netjes uit te zien".

Onze bevindingen

Terugkomend op de doelstelling voor de bewoners van WZH zijn wij tot de conclusie gekomen dat het bezoeken, voeren van uiteenlopende gesprekken en onszelf laten participeren binnen hun leefomgeving tot mooie resultaten heeft geleid. Doordat de bewoners ons toelieten en ons een kijk in hun leven gaven, hebben wij meer inzicht gekregen in welke activiteiten of elementen hiervan zij betekenisvol vinden. Door het daadwerkelijk uitvoeren van deze activiteiten zagen wij dat het de bewoners gelukkig maakten en zijn wij ervan overtuigd dat dit de kwaliteit van leven verbeterd.

De verhalen geven op een casual manier weer wat er gebeurt binnen de gesloten afdeling in WZH. Zoals te lezen is in het stukje over 'Thick description' willen wij een realistische kijk op het leven van mensen met dementie geven, waardoor er persoonsgerichte zorg gerealiseerd kan worden.

Voor de zorgverleners van WZH is het van belang dat bij eenieder van hen bekend is welke activiteiten de bewoners betekenisvol vinden. Op dit moment is daar nog geen systeem voor binnen WZH Transvaal. Wij als projectgroep willen het idee aandragen om per bewoner een lijstje op zijn/haar kamer te zetten met daarop persoonlijke eigenschappen, hobby's, betekenisvolle activiteiten etc. Op deze manier krijgt iedere zorgverlener een kijk in het leven van de bewoners. Door hierop in te spelen wordt er meer persoonsgerichte zorg gecreëerd en dit verbetert uiteindelijk de kwaliteit van zorg. Dit is al aanwezig op andere WZH-locaties, maar de interesse om dit te realiseren binnen WZH Transvaal is gewekt na het aandragen van het idee.

Gedurende dit project hebben wij geleerd hoe het is om te participeren binnen een voor ons nieuwe zorginstelling. Ook hebben wij geleerd te communiceren met andere zorgprofessionals en mochten wij een kijk nemen in het leven van patiënten met dementie. Dit alles heeft ons meer inzicht gegeven in hoe ondergewaardeerd de zorg is en hoe belangrijk het is om de patiënt voorop te stellen. Het heeft ons laten zien dat het soms waardevol kan zijn om ergens open in te gaan, goed te luisteren naar de patiënt en het heeft ons leren kijken vanuit het perspectief van de patiënt. Deze inzichten zullen wij meenemen binnen ons eigen toekomstig werkveld.

“Participerend onderzoek is voor mij als student Huidtherapie aan het begin een lastig aspect geweest. Vanuit mijn opleiding ben ik gewend te werken met een vooraf opgesteld plan met richtlijnen waar ik mij aan moet houden. Vol enthousiasme heb ik aan het begin van de minor allemaal ideeën en plannen opgesteld, om dit vervolgens los te moeten laten. Wat uiteraard volkomen logisch is, want het draait allemaal om de wensen van de patiënt. Begrijpelijk, maar wel wennen. Ik heb door dit onderzoek en de inhoud van de minor geleerd dat het ontzettend belangrijk is de wensen van de patiënt niet uit het oog te verliezen. Als zorgverlener heb je een soort ‘tunnelvisie’ en wil je door gebruik van wetenschappelijke artikelen en onderbouwingen het beste uit de behandeling halen. Echter haal je pas het beste uit een behandeling wanneer dit naar wens is van de patiënt. Uit de gesprekken die ik gevoerd heb binnen het WZH komt naar voren dat persoonsgerichte zorg erg gewenst is.”

Nawoord

Wij kunnen zeker zeggen dat dit een leerzaam onderzoek voor ons was. Creatief, vernieuwend en warm zijn zeker woorden die passen bij deze tien weken. Creatief, omdat wij erg vrij werden gelaten in wat wij wilden met ons onderzoek. Geen richtlijnen, geen verplichtingen. Wennen, maar wel leerzaam. Vernieuwend, omdat wij tot veel nieuwe inzichten zijn gekomen gedurende deze weken. Wij hebben ingezien dat het als zorgverlener belangrijk is niet alleen oog te hebben voor het behandeltraject van de patiënt, maar ook echt voor de patiënt zelf. Achter elke patiënt zit namelijk een persoon met een verhaal en met eigen voorkeuren. Warm, omdat wij ons thuis hebben gevoeld binnen WZH en wij heel veel persoonlijke verhalen hebben gehoord die ons hebben laten lachen, geraakt hebben en ons hebben na laten denken over bepaalde kwesties.

Wij, Emma, Gwen en Kimberley willen de bewoners en alle zorgverleners binnen WZH hartelijk bedanken voor jullie gastvrijheid. Wij zijn jullie dankbaar dat wij in alle vrijheid ons onderzoek mochten uitvoeren en een kijkje mochten nemen binnen de muren van jullie organisatie waar jullie vol passie, liefde en een glimlach jullie werk uitvoeren. Bedankt voor deze mooie ervaring!

”Ik heb ook dingen over mezelf geleerd die mij eerder niet opvielen. Het gaat om de manier van kijken naar de patiënten in het onderzoek doen. Voorafgaand keek ik naar patiënten als informatiebron om informatie te verzamelen binnen mijn onderzoeken. Nu zie ik patiënten als een gelijke om te betrekken bij een onderzoek om zo tot een beter resultaat te komen.”

Bedankt voor het
lezen!

